

UNIVERSITAT
POMPEU FABRA

Vigilància dels factors de risc i planificació
de l'acció preventiva per a la seva
eliminació o control, per a la minimització
dels seus efectes i per a la vigilància i
promoció de la salut

Campus de la Comunicació-Poblenou:

edifici 55 Tànger

Redacta:

Oficina Tècnica de
Prevenió de Riscos Laborals
(SPMRL UPE-FUPF)

Sergi Jarque i Salas
3 d'abril de 2009

Revisa:

Vicegerència de
Recursos Humans i
Organització

Francesca Mata i Roch
7 d'abril de 2009

Visa:

Gerència

Ricard Boix i Junquera
9 d'abril de 2009

Aprova:

Comitè de Seguretat i
Salut en el Treball

Ho certifica:

Núria Margalef Calventús
Secretària
20 d'abril de 2009

ÍNDEX

1. Justificació	3
2. Objectius	3
3. Abast	4
4. Responsabilitat d'aplicació	4
5. Definicions	4
6. Metodologia	5
7. Resultats (amb paginació pròpia)	8
7.1. Vigilància i planificació de l'acció preventiva	
7.1.1. Riscos derivats de les condicions estructurals de treball	
7.1.1.1. Disseny, característiques constructives i manteniment dels espais	
7.1.1.2. Característiques, utilització i manteniment de les instal·lacions de servei	
7.1.2. Riscos derivats de les condicions estructurals i d'ordenació del treball	
7.1.2.1. Característiques, utilització i manteniment dels equips informàtics -PVD	
7.1.3. Riscos derivats de les condicions estructurals de treball	
7.1.3.1. Condicions del local i materials per a la prestació dels primers auxilis	
7.1.3.2. Disseny, característiques i manteniment dels mitjans de protecció i actuació	
7.1.3.3. Condicions dels recorreguts d'evacuació i de les sortides d'emergència	
7.1.3. Riscos derivats de les condicions ambientals de treball	
7.1.3.1. Confortabilitat acústica, lumínica i termohigromètrica	
7.1.3.2. Control ambiental d'agents químics, físics i biològics	
7.2. Planificació de l'acció d'autoprotecció	

1. JUSTIFICACIÓ

L'acció preventiva de la Universitat Pompeu Fabra (en endavant UPF) es planifica a partir de l'avaluació de riscos laborals, entesa com el procés d'estimació de la magnitud dels riscos que no s'han pogut evitar (article 3 del Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels Serveis de Prevenció) a partir del coneixement de les condicions de treball.

En finalitzar l'avaluació de riscos, la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, estableix l'obligatorietat que l'empresa planifiqui la prevenció, cercant un conjunt coherent que hi integri la tècnica, l'organització de la feina, les condicions de treball, les relacions socials i la influència dels factors ambientals en el treball (article 15.1.g).

La planificació de l'acció preventiva té com a objectiu principal establir les activitats dirigides a l'eliminació, el control i la reducció dels riscos, seguint un ordre de prioritats en funció de la seva magnitud i del nombre de persones exposades, a més de tenir en consideració la normativa legal vigent en el moment de la seva elaboració, així com els principis de l'acció preventiva recollits a l'article 15 de la Llei.

2. OBJECTIUS

Aquest document té com a finalitats facilitar la integració de la prevenció dels factors de risc laborals en el sistema general de gestió de la UPF i contribuir a l'establiment d'un procés de millora contínua de les condicions de treball.

Els objectius específics són sis:

1. Identificar els perills i factors de risc derivats de les condicions de treball i els col·lectius de personal exposat.
2. Estimar la magnitud dels riscos en funció de criteris objectius de valoració.
3. Valorar el nivell de risc en relació a un referent legal o tècnic.
4. Proposar l'acció preventiva per a eliminar o controlar els factors de risc i per a evitar o minimitzar els seus efectes.
5. Proposar l'acció de vigilància i promoció de la salut del personal.
6. Prioritzar l'acció preventiva dels factors de risc identificats.

3. ABAST

Aquest informe documenta les activitats de vigilància dels factors de risc laboral realitzades a l'edifici Tànger del Campus de la Comunicació-Poblenou, així com la planificació de l'acció preventiva proposada per a l'eliminació o control dels factors de risc identificats i per a la minimització dels seus efectes, i la planificació de les accions de vigilància i promoció de la salut del personal adscrit.

4. RESPONSABILITAT D'APLICACIÓ

El rector o rectora de la UPF és el responsable d'estimar la magnitud dels riscos laborals que no s'hagin pogut evitar, de planificar l'acció preventiva i d'assignar els recursos humans i econòmics necessaris per assolir els objectius planificats.

Sense perjudici de la distribució de funcions establertes en l'apartat 2.1.5 de la secció I del capítol II del Pla de Prevenció de Riscos Laborals de la UPF i la FUPF, relatiu a la integració de la prevenció en el sistema de gestió d'ambdues institucions mitjançant l'assignació de les funcions preventives que són pròpies a cada nivell jeràrquic, la UPF delega en l'Oficina Tècnica de Prevenció de Riscos Laborals (SPMRL UPF-FUPF):

- La documentalització de les activitats de vigilància i de la planificació de l'acció preventiva que s'hi han de desenvolupar.
- La pràctica de les inspeccions i les observacions necessàries per al control periòdic de l'eficàcia de l'activitat preventiva planificada.

Els delegats de prevenció seran consultats prèviament a l'aprovació del document.

5. DEFINICIONS

Avaluació de riscos: procés dirigit a estimar la magnitud d'aquells riscos que no s'han pogut evitar, i obtenir la informació necessària perquè l'empresari estigui en condicions de prendre una decisió apropiada sobre la necessitat d'adoptar mesures preventives i sobre el tipus de mesures a adoptar.

Perill: propietat o aptitud intrínseca d'un factor de risc per ocasionar un dany potencial. Inclou en si mateix la gravetat de les conseqüències que s'esperen en cas de materialitzar-se, independentment de la probabilitat que el fet pugui ocórrer.

Factor de risc: condició de treball que, pel fet de ser inadequada, influeix en la generació del risc.

Risc: possibilitat de patir un dany per a la salut derivat del treball, en funció de la probabilitat que es produeixi el dany i la seva severitat. El risc és la conseqüència del perill i depèn de la freqüència amb què es presenta el factor de risc.

Planificació de l'activitat preventiva: conjunt d'activitats o de mesures adoptades o previstes en totes les fases de l'activitat de l'organització amb la finalitat d'evitar o de disminuir els riscos derivats del treball.

6. METODOLOGIA

Aquest document s'ha redactat seguint el Procediment General del Sistema PGS-01: identificació de perills, avaluació de riscos i planificació de les accions de control, de la Secció III del Pla de Prevenció de Riscos Laborals de la UPF i la FUPF.

Així, a partir de la informació obtinguda en les visites d'obra i d'inspecció inicial a l'edifici s'han determinat els elements perillosos, s'ha identificat el col·lectiu de treballadors exposat als mateixos, valorant a continuació la tipologia i la situació de control dels factors de risc i el risc existent, comparant els resultats obtinguts amb els valors de referència establerts. A continuació s'han proposat mesures correctores així com controls periòdics que, finalment, han estat prioritzades.

L'establiment de la tipologia de risc i la valoració del seu estat de control s'ha fet mitjançant la classificació següent:

Risc indeterminat: el risc requereix mesura o estudi específic.

Risc eliminable:

- Risc pendent d'eliminar. Les mesures correctores són inexistents o inadequades per eliminar el risc.
- Risc eliminat. Les mesures correctores són suficients per eliminar el risc.

Risc no eliminable:

- Risc controlat. Les mesures preventives existents són suficients per controlar o reduir el risc permanentment.
- Risc controlable de manera continuada. Les mesures preventives existents són suficients per controlar o reduir el risc quan s'apliquen periòdicament.
- Risc semicontrolat. Les mesures preventives existents són insuficients i requereixen de mesures complementàries per controlar o reduir el risc.

- Risc no controlat. Les mesures preventives són inexistentes o inadequades per controlar o reduir el risc.

L'estimació de la magnitud amb què està present cadascun dels factors de risc identificats s'ha fet en funció de tres situacions de valoració:

Riscos estructurals valorables per presència: el factor de risc no necessita mesurar-se ja que n'hi ha prou a conèixer si està present per ser valorat com "No tolerable".

Riscos ambientals, ergonòmics i psicosocials valorables per mesurament: el factor de risc es pot classificar en categories definides i la valoració es fa a partir de la comparació entre els resultats del mesurament i els valors de referència.

En ambdós casos no s'ha d'estimar la probabilitat ni la severitat i els incompliments de la normativa vigent es classifiquen com "No tolerable".

Riscos estructurals valorables per estimació: el factor de risc no es pot valorar per mesurament i l'estimació es fa qualitativament, a partir del sistema binomial adoptat per la Llei de prevenció de riscos laborals,² en la qual es tenen en compte la probabilitat d'actualització d'un accident de treball, segons el nivell d'esposició del personal i el nivell de deficiència de les condicions estructurals, i la severitat previsible dels danys produïts al personal. La valoració s'ha fet d'acord amb la figura 1 adaptada d'una proposta de l'*Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo*.

Figura 1. Probabilitat d'aparició de conseqüències indesitjables segons el nivell d'exposició i el nivell de deficiència

Nivell de probabilitat		Nivell d'exposició			
		Continuada (4) Continuament. Diverses vegades en la jornada laboral durant temps perllongat.	Freqüent (3) Diverses vegades en la jornada laboral i durant un període de temps curt.	Ocasional (2) Alguna vegada en la jornada laboral i durant un període de temps curt.	Esporàdica (1) Irregularment.
Nivell de deficiència	Molt deficient (10) S'han detectat factors de risc significatius que determinen com molt possible la generació d'errors. El conjunt de mesures preventives existents respecte al risc resulta ineficaç.	Molt alta (40)	Molt alta (30)	Alta (20)	Alta (10)
	Deficient (6) S'ha detectat algun factor de risc significatiu que s'ha de corregir. L'eficàcia del conjunt de mesures preventives existents es veu reduïda considerablement.	Molt alta (24)	Alta (18)	Alta (12)	Mitjana (6)
	Millorable (2) S'han detectat factors de risc de menor importància. L'eficàcia del conjunt de mesures preventives existents respecte al risc no es veu reduïda considerablement.	Mitjana (8)	Mitjana (6)	Baixa (4)	Baixa (2)
	Acceptable (-) No s'ha detectat cap anomalia destriable. El risc està controlat.	--	--	--	--

Gravetat de les conseqüències possibles:

Nivell de conseqüències	Descripció	
	Danys personals	Danys materials
Mortal (100)	1 mort o més	Difícil reparar el sistema
Molt greu (60)	Lesions greus que poden ser irreparables	Complexa i costosa reparació del sistema
Greu (25)	Lesions amb IT	Es requereix aturada del procés per fer la reparació
Lleu (10)	Petites lesions sense hospitalització	Reparable sense necessitat d'aturar el procés

Nivells de risc i d'intervenció:

Nivell de risc i d'intervenció		Nivell de probabilitat				
		Molt alta (40-24)	Alta (20-10)	Mitjana (8-6)	Baixa (4-2)	
Nivell de conseqüències	100	4.000-2.400 Imminent	2.000-1.200 No tolerable	800-600 Greu	400-200 Moderat	
	60	2.400-1.440 No tolerable	1.200-600 Greu	480-360 Moderat	240 Moderat	120 Tolera ble
	25	1.000-600 Greu	500-250 Moderat	200-150 Moderat	100-50 Tolerable	
	10	400-240 Moderat	200 Moderat	100 Tolera ble	80-60 Tolerable	40 Tolera ble

Els terminis d'execució de les mesures proposades s'han establert emprant les correspondències següents:

<i>NIVELL DE RISC</i>	<i>TERMINI D'EXECUCIÓ</i>	<i>PRIORITAT</i>
Trivial	Opcional	---
Tolerable	> 1 any	3
Tolerable-moderat	1/2-1 any	3-2
Moderat	1/2 any	1C-2
Moderat-greu	1 mes -1/2 any	2
Greu	1 mes	1A
Greu-no tolerable	1 setmana-1 mes	1B
No tolerable	1 setmana	1B
Imminent	1 dia	---

Prioritat 1: recomanacions que requereixen una actuació correctora immediata o a curt termini, ja que estan referides a situacions que incompleixen la normativa vigent (**1B**) o situacions que suposen risc greu per a les persones (**1A**) o milloren substancialment la realització de la feina (**1C**).

Prioritat 2: recomanacions que requereixen una actuació a mig termini, ja que indiquen situacions que s'han de millorar perquè suposen riscos o molèsties a llarg termini per a la salut de les persones o un nivell significatiu d'inconfortabilitat.

Prioritat 3: recomanacions que requereixen una actuació a mig o llarg termini, ja que estan referides a mesures que milloren la feina des del punt de vista preventiu.

La factibilitat de la intervenció s'ha establert considerant els recursos necessaris (disponibilitat i pressupost) per a l'execució de les mesures proposades, emprant les correspondències següents:

<i>RECURSOS</i>	<i>FACTIBILITAT</i>
Cost 0 o baix (recursos interns)	I
Cost mitjà (recursos interns i/o externs)	II
Cost elevat (recursos interns i/o externs)	III

7. RESULTATS